

aitinen paljasti vihreän mafian

singin Sanomien entinen ja Yleisradi-nykyinen tähtireporter Aamo Laitinen typpänyt hetkeksi journalismin ja tiedotuksen välisen aidan vihreämmälle puolelle mediakritiikin pariin. Eikä työ ole jäänyt nollatutkimukseksi. Heti ensi töikseen Aamo Laitinen paljasti tiedotusvälineisiin pesiytynyt vihreän mafian. Paljastus julkaistiin Aamun Sanomalehtimiesten Liiton juhlassa Toimittajan toinen luonto — näköni ympäristöjournalismissä. Seuraava pari otetta:

Parin vuotta sitten Helsingin Sanomissa löydettiin otsikko: 'Kaivos uhkaa Hämeenkyrön Sillanpään romaanimaisemia'. Parin vuotta sitten lehdestä olisi ollut löydyttävä: 'Hämeenkyrössä lupaava kuparintymä'.

Sen jälkeen Suomen tiedotusvälineisiin on tullut uusi sukupolvi, joka muo-
raa eräänlaisen vihreän mafian. Mikä
nämä ympäristön muutos on rikos, jolle
tetaan loputtomasti palstoja sekä tv- ja
raikaa."

En luen lehdestä tai kuulen Yleisradi-
outisen, että ympäristöliike vastustaa
romuttamon rakentamista saaris-
tien oikaisua, voimalan rakentamista

tai mitä tahansa hanketta, joka merkitsee muutosta nykytilaan, kysyn itseltäni: 'Kuka ja miksi?'

Yleensä ennen pitkää paljastuu, että suunnitellun laivaromuttamon lähellä on joidenkin toimittajien kesämökkit, kuparintymän lähellä Tampereen yliopiston opettajien kesähuiloita, suunnitellun asuntoalueen lähellä aktiivinen toimittaja, jonka sienimetsä ja koiran kusetuspaikka ovat vaarassa."

Itseäni Laitisen paljastus samanaikaisesti sekä ilahdutti että järkytti. Laitisen mainitsema juttu Hämeenkyrön kuparintymästä on minun kirjoittamani, ja olen siis tietämättäni ollut ympäristömafian johtohahmoja jo ainakin parisen vuotta. Laitisen mainitsema Tampereen yliopiston opettaja on kotimaisen kirjallisuuden dosentti, sillanpäättökija Panu Rajala. Laitinen jätti sivityneesti nimet mainitsematta, mutta me mafiosot tunnistimme itsemme heti.

Tieteelliseltä vakuuttavuudeltaan Laitisen mediakritiikki on ansiokasta. Perustuuhan se jo kansainvälisestikin vakiintuneeseen salaliitto- eli syytösteoriiaan. Lisäksi kritiikissä osoitetaan ansiokkaasti ns. todellisuuden ja ns. fiktion sekoittuminen ns. postmodernissa julkisuudessa, tässä tapauksessa HS:n uutisessa. Onhan mieleöntä huolestua todellisen kaivoksen uhasta fiktiiviselle romaanimaisemalle.

Pienenä kritiikkinä Laitiselle voin muo-

dikkaan extra media res -menetelmän näkökulmasta esittää muutamia huomioita:

1) En saanut juttuideaa Panu Rajalalta. 2) Aiheen valinnan perustana oli otsikon ja jutun herättämä kiinnostus lähinnä pääkaupunkiseudun lukijoissa (Oletuksena oli, että kaivoshankkeen kytkeminen kieltämättä miellyttävien maisemiin, joissa Sillanpää kirjoitti romaanejaan, herättää suurempaa kiinnostusta kuin vain lupaava kaivoshanke Hämeenkyrössä. Parikymmentä vuotta sitten asia olisi ehkä ollut toisin). 3) Minäkin kysyin "kuka ja miksi". 4) Juttua ei voi kirjoittaa ilman että siihen valitsee jonkin näkökulman.

Aamo Laitinen on oikeassa siinä, että ympäristöuutiset yleensä puhuvat ympäristöaktivistien puolesta elinkeinoelämää vastaan. Samalla tavalla toiset uutiset puhuvat sosiaalitoimen puolesta yhteiskunnan kamreereita vastaan tai yritysjohtajien puolesta ay-liikettä vastaan. Lisäksi näitä kaikkia juttuja kirjoittavat samat toimittajat, jotka milloin kenenkin etujen ajamisen sijasta ensisijaisesti yrittävät löytää lukijoita kiinnostavia uutisaiheita.

Esa Reunanen

ps. SSL:n ympäristökirjassa Laitisen juttu oli vähintäänkin tarpeellinen vastaavien denssi, joskaan ei vielä maksimaalinen.